

Συλλογικοί Κατάλογοι & Διαδίκτυο

Μιχάλης Σφακάκης

1

Συλλογικοί Κατάλογοι & Διαδίκτυο

- Συλλογικοί Κατάλογοι
 - Δίνουν συνεκτική πρόσβαση στο περιεχόμενο των βιβλιοθηκών από ένα κεντρικό σημείο
- Διαδίκτυο
 - Παρέχει το περιβάλλον και οριοθετεί τις διαδικασίες πρόσβασης

Λειτουργικές Απαιτήσεις

- Συνεπής (Consistent) ευρετηρίαση & αναζήτηση
 - Τα ευρετήρια αναζήτησης δημιουργούνται ομοιόμορφα (χρησιμοποιούνται τα ίδια πεδία με τους ίδιους κανόνες κανονικοποίησης);
- Ολοκλήρωση πληροφοριών
 - ..., αναγνώριση ομοίων εγγραφών, ...
- Απόδοση & Διαχείριση
 - Απόκριση συστήματος
 - Διαθεσιμότητα & αξιοπιστία
 - Διαχείριση πόρων
 - Επεκτασιμότητα
 - Μελλοντικές εκδόσεις και εξέλιξη

24/11/2006

3

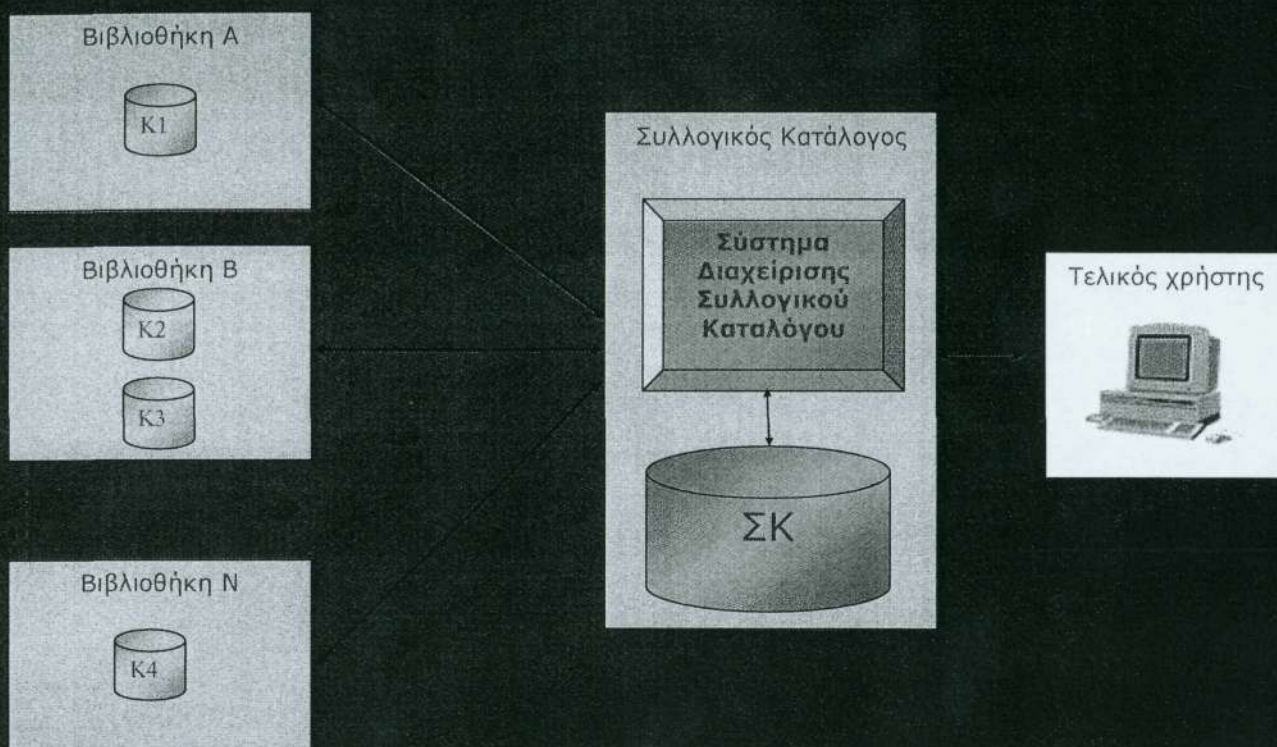
Μοντέλα υλοποίησης – Ικανοποίηση Λειτουργικών απαιτήσεων

- Κεντριοποιημένοι (η πλειοψηφία σήμερα)
 - Υλοποιούνται είτε σε μία κεντρική βάση δεδομένων, είτε με κατανεμημένες βάσεις δεδομένων που διαχειρίζονται κεντρικά
 - Ικανοποιούν αρκετά καλά τις λειτουργικές απαιτήσεις
- Εικονικοί συλλογικοί κατάλογοι (σύγχρονες προσεγγίσεις)
 - Κατανεμημένοι
 - Ποικίλει η εναρμόνιση με τις λειτουργικές απαιτήσεις
 - Πολλά ανοικτά προβλήματα για την ικανοποίηση των λειτουργικών απαιτήσεων

24/11/2006

4

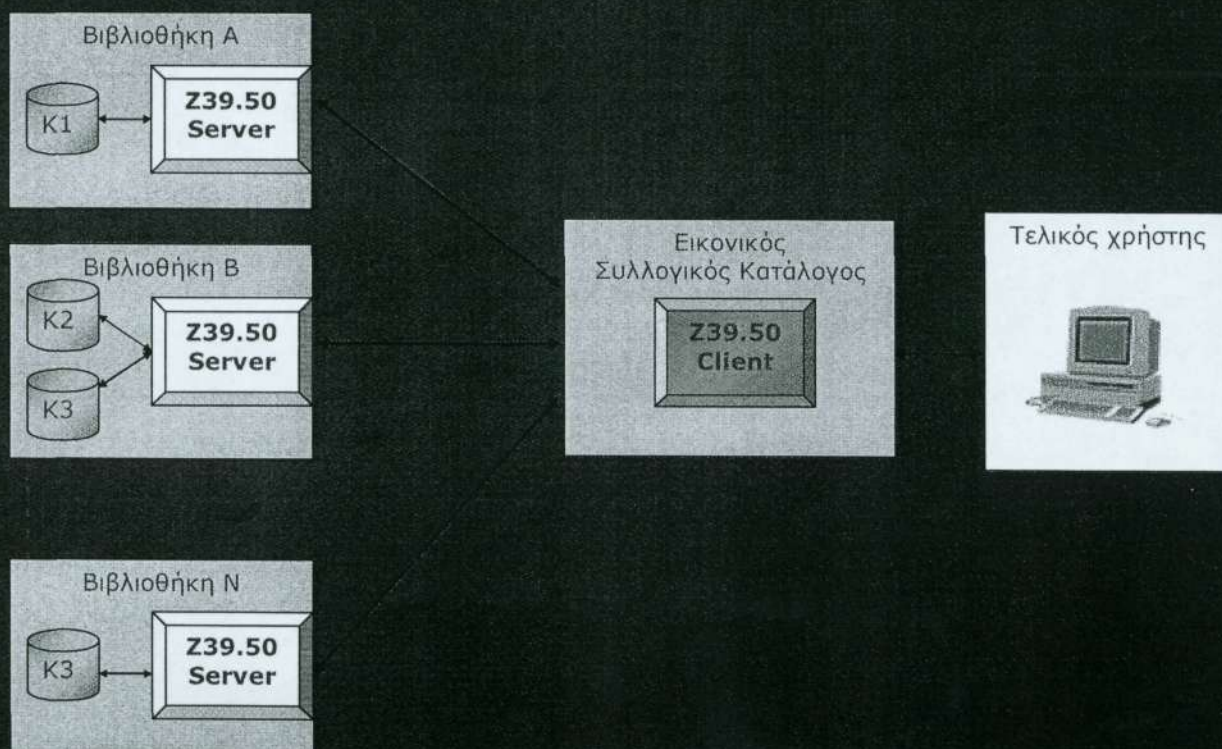
Κεντριοποιημένος Συλλογικός Κατάλογος

24/11/2006

5

Εικονικός Συλλογικός Κατάλογος Βασισμένος στο πρωτόκολλο Z39.50

24/11/2006

6

Εικονικοί Συλλογικοί Κατάλογοι: Γιατί;

- Τοπική αυτονομία και έλεγχος των επιμέρους συστημάτων
- Διατήρηση των ειδικών χαρακτηριστικών κάθε συλλογής
- Δυνατότητα ο κάθε χρήστης να ορίζει δυναμικά ποιες επιμέρους συλλογές θέλει να χρησιμοποιήσει
- Τεράστιος και αυξανόμενος αριθμός διαθέσιμων πηγών

24/11/2006

7

Εικονικοί Συλλογικοί Κατάλογοι: Προαπαιτούμενα

- Απόδοση δικτύων
- Διαλειτουργικότητα συστημάτων, που απορρέει από την υλοποίηση και εφαρμογή:
 - διεθνών προτύπων περιγραφής και κωδικοποίησης μεταδεδομένων
 - διεθνών πρωτοκόλλων αναζήτησης πληροφοριών
- Δυνατότητα παράλληλης αναζήτησης
- Ολοκλήρωση πληροφορίας
- Αποδεκτή απόδοση από τα συστήματα που εξομοιώνουν τον συλλογικό κατάλογο

24/11/2006

8

Εικονικοί Συλλογικοί Κατάλογοι: Είναι εφικτή η υλοποίησή τους;

- Τρέχουσες τεχνολογικές εξελίξεις και μεγάλες βελτιώσεις δικτύων
- Ύπαρξη και ευρεία χρήση διεθνών προτύπων κωδικοποίησης μεταδεδομένων (όπως MARC, DC, MODS, κλπ.)
- Ευρεία αποδοχή και χρήση του πρωτοκόλλου αναζήτησης πληροφοριών Z39.50 και των σχετικών προφίλ υλοποιήσεων (Implementation Profiles)

24/11/2006

9

Ολοκλήρωση Πληροφοριών (..., αναγνώριση ομοίων εγγραφών, ...)

- Κύρια σημεία της διαδικασίας
 - Αναγνώριση των ομοίων εγγραφών
 - Δημιουργία μιας συνολικής εγγραφής, ή σε άλλες περιπτώσεις (όπως Z39.50) η ομαδοποίηση των εγγραφών σε 'κλάσεις ισοδυναμίας' και η επιλογή μιας αντιπροσωπευτικής

24/11/2006

10

Ολοκλήρωση Πληροφοριών (..., αναγνώριση ομοίων εγγραφών, ...)

- Η αποτελεσματικότητα και η ποιότητα επηρεάζεται από:
 - Διαφορές στην σημασιολογία των μοντέλων μεταδεδομένων
 - Ποιότητα μεταδεδομένων
 - ✓ βαθμός αρτιότητας ευρετηρίασης
 - ✓ πληρότητα πεδίων
 - ✓ ορθότητα σύνταξης
 - ✓ συνεκτικότητα παρεχόμενη από την υλοποίηση αρχείων καθιερωμένων τύπων

24/11/2006

11

Ολοκλήρωση Πληροφοριών: Περιβάλλοντα εφαρμογής

- Εφαρμόζεται με δύο εναλλακτικές προσεγγίσεις
 - Μεγάλης αποτελεσματικότητας απαλοιφής ομοίων εγγραφών σε μεγάλο αριθμό εγγραφών σε offline περιβάλλοντα, χωρίς χρονικούς περιορισμούς
 - ✓ Ανάπτυξη κεντρικοποιημένων συλλογικών καταλόγων, ή σε διαδικασίες δημιουργίας συλλογών με διαδικασίες συγκομιδής (harvesting)
 - Καλής αποτελεσματικότητας σε μέσο ή μικρό αριθμό εγγραφών online και παρουσίαση των αποτελεσμάτων στον χρήστη σε αποδεκτό χρόνο απόκρισης
 - ✓ Ανάπτυξη εικονικών συλλογικών καταλόγων

24/11/2006

12

Εικονικοί Συλλογικοί Κατάλογοι: Κρίσιμα σημεία

- Απόδοση συνδέσεων δικτύου και διαθεσιμότητα επιμέρους καταλόγων
- Πολυπλοκότητα και κόστος των διαδικασιών ανίχνευσης και ενοποίησης ομοίων εγγραφών
- Δημιουργία του συνόλου αποτελεσμάτων σε αποδεκτό χρόνο

Συλλογικοί Κατάλογοι - Ποια υλοποίηση;

- Μερικά ερωτήματα που θα πρέπει να απαντηθούν
 - Ποιοι είναι οι λόγοι υλοποίησης;
 - Ποια είναι η ποιότητα και η συμβατότητα των μεταδεδομένων;
 - Ποιος είναι ο ρυθμός αύξησης (όγκος και νέες συλλογές);
 - Ποιος είναι ο όγκος δεδομένων / χρόνος υλοποίησης;
 - Ποιο είναι το διαθέσιμο τεχνολογικό περιβάλλον;
 - Ποιοι είναι οι διαθέσιμοι αλλά και οι μελλοντικοί πόροι διαχείρισης;
 - Το διαθέσιμο ή το προς απόκτηση λογισμικό σε πιο βαθμό υλοποιεί τις λειτουργικές απαιτήσεις;